

Lausunto

20.2.2025

VN/25665/2024
VN/25665/2024-STM-12

STM; lausunto; Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Digi- ja väestötietovirastosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

STM vastustaa yleisneuvonnan lopettamista, mutta neuvonta voidaan järjestää myös muilla tavoilla kuin nykyinen.

Sosiaali- ja terveysministeriö kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa Digi- ja väestötietovirastosta annetun lain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan, että Digi- ja väestötietovirasto lopettaisi kansalaisille suunnatun digitaalisten palveluiden yleisneuvonnan. Perusteluna tälle on se, että yleisneuvonta ei pysty korvaamaan substanssikohtaista neuvontaa ja on kustannustehokkaampaa tuottaa neuvonta substanssikohtaisesti.

Sosiaali- ja terveysministeriö esittää, että yleisneuvontaa **ei lopeteta vaan päinvastoin sitä lisätään**. Sosiaali- ja terveydenhuollossa erilaisten sähköisten palveluiden määrä on kasvanut ja kasvaa jatkossakin. Näiden palveluiden käyttö edellyttää yleistasoista digitaalista osaamista ja yhdenvertaisuus edellyttää sitä, että on tarjolla tukea niille henkilöille, jotka eivät muuten pysty palveluita käyttämään. Vaikka joissakin tilanteissa tarvitaan myös substanssikohtaista neuvontaa, kyse on pääasiassa neuvonnasta tilanteissa, joista useimmat henkilöt selviävät itsenäisesti. Resurssien käytön kannalta ei ole optimaalista, että yleisneuvontaa antavat terveydenhuollon ammattilaiset. On oletettavaa, että samantasoista yleisneuvontaa tarvitaan myös muilla hallinnonaloilla.

Tarve neuvontaan on tullut esille useissa EU:n suorittamissa kyselyissä ja heikkoudet kansalaisneuvonnassa ovat painaneet Suomen saamia arvosanoja alaspäin.

On huomattava, että vaikka tällaista neuvontaa tarvitaan jatkossakin, ei ole välttämätöntä, että sitä tuottaa juuri DVV, vaikka se suomi.fi-palveluiden tuottajana onkin luonteva toimija tässä yhteydessä. Sosiaali- ja terveydenhuollon osalta toimijoina voisivat olla myös esimerkiksi hyvinvointialueet tai Kela ja yleisemmin esimerkiksi kunnat. Varsinaisena palvelun tuottajana voisivat toimia myös kolmannen sektorin toimijat. Tärkeää on se, että jokin toimija on vastuussa yleisneuvonnan järjestämisestä ja se voi päättää neuvonnan yksityiskohdista. **Jos vastuu neuvonnan järjestämisestä otetaan pois DVV:ltä se lisättävä jonkun muun toimijan tehtäviin.**

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

Kansliapäällikkö

Veli-Mikko Niemi

Erityisasiantuntija

Teemupekka Virtanen

Liitteet Napsauta tähän hiirellä ja kirjoita liitteiden nimet kukin omalle rivilleen. Rivinvaihto enterillä.

Jakelu VM Valtiovarainministeriö

Tiedoksi

VN/25665/2024-STM-12

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: